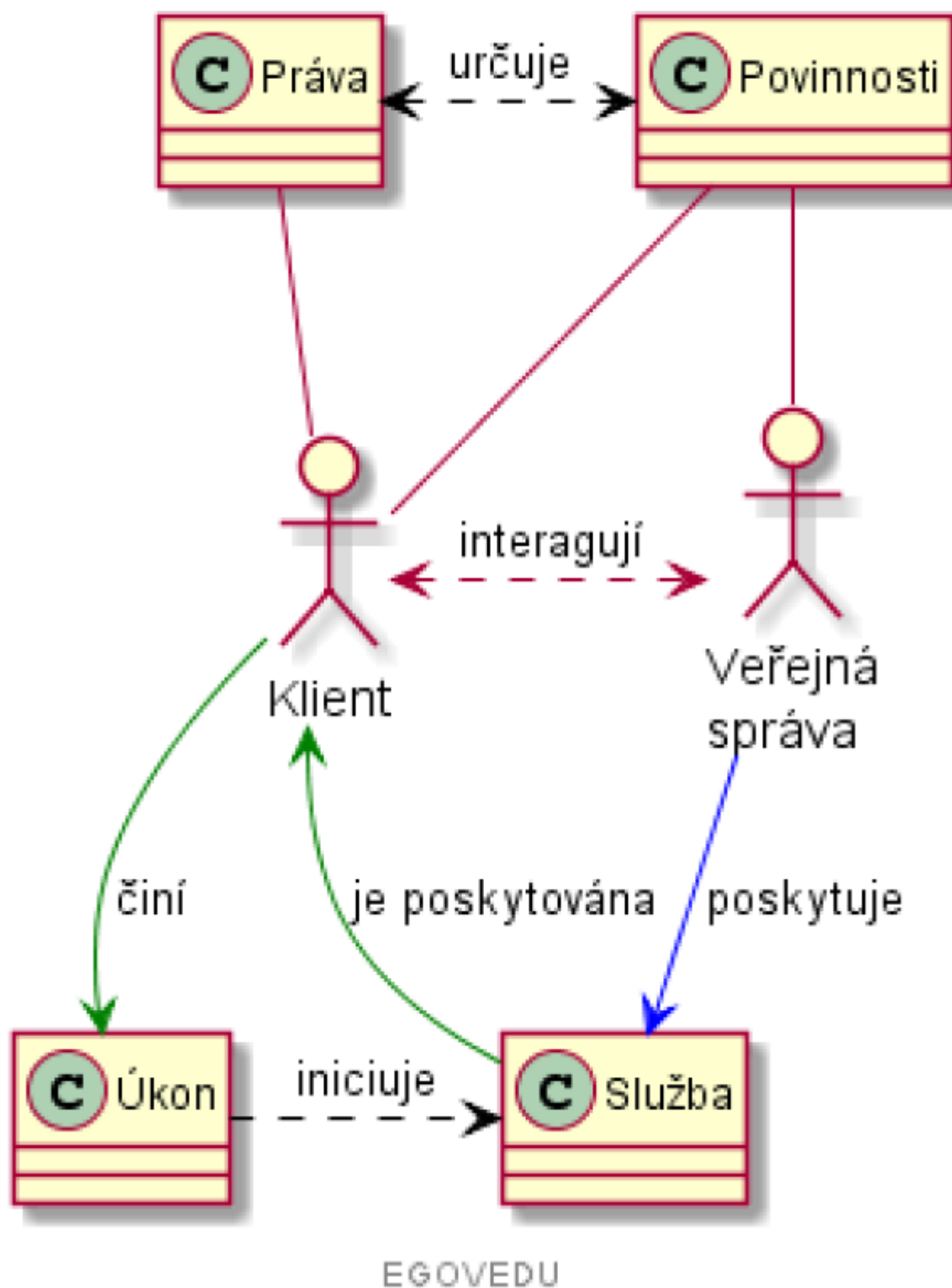

[☑](#), [📄 Dokument](#), [egovedu](#), [učební text](#)

Učební text Interakce mezi veřejnou správou a klientem, služby a úkony, práva a povinnosti

Nejčastější formou interakce veřejné správy a klienta, a to v obecném smyslu, je činění úkonu a poskytování služby. O názorný přehled se pokusí následující diagram.

Jak to chodí ve veřejné správě

Tento diagram nám říká dvě základní věci:

1. Existují práva a povinnosti
2. Existují služby a úkony

Co je co?

- Klient: Jde vždy o subjekt, a to buď fyzickou osobu, nebo právnickou osobu, (za kterou ovšem jedná fyzická osoba). V interakci vystupuje jako klientský subjekt, ne vždy musí být ale iniciátorem této interakce.
- Veřejná správa: Myslíme tím veřejnou správu jako celek (podle principu "Jeden stát"), ale v interakci se tím myslí konkrétní úřad jako organizace veřejné správy - tedy orgán veřejné moci. OVM něco činí, a to nikoliv z jakési libovůle, ale ze zákona a jménem státu či jménem veřejné správy.
- Právo: Klient má určité právo, to buď zajišťuje na nejobecnější úrovni soubor ústavních práv a základní práva a svobody, nebo na konkrétnější úrovni mu takové právo přiznává zákon.
- Povinnost: Klient má určité povinnosti a povinnosti má také veřejná správa. Povinnost vždy stanoví zákon a stanoví také její rozsah a podrobnosti.
- Úkon: V obecném smyslu slova je to právě interakce od klienta směrem k úřadu, nicméně máme zde i specifické kategorie úkonů, jež jsou vedeny jako úkony v rámci služeb veřejné správy (ty jsou zapsány v Registru práv a povinností).
- Služba: Cokoliv, co veřejná správa někomu poskytuje, ať už se jedná o sdílenou službu určenou dovnitř veřejné správy, ale především službu veřejné správy poskytovanou někomu jinému (většinou klientovi). Službu z její podstaty dělíme na vyžadovanou (někdo něco chce a úřad takovou službu poskytne) a vynucovanou (někdo má určitou povinnost vůči státu a její plnění zajistí úřad).

Dvě základní cesty interakcí ve formě služby a úkonu

Platí, že v naprosté většině případů:

- Klient činí úkon, dělá to směrem k veřejné správě
- Veřejná správa poskytuje službu, dělá to směrem ke klientovi
- Ovšem i veřejná služba může být v postavení klienta a činit úkon vůči jiné organizaci veřejné správy
- A veřejná správa může poskytovat službu i jiné organizaci veřejné správy

To, kdy se jedná o službu a o úkon a za jakých podmínek lze činit úkon a poskytovat službu, určuje jednak legislativa a jednak charakter každé takové interakce.

Práva a povinnosti jako mantinely interakcí

Všimněte si jedné, na první pohled zvláštní, nicméně pravdivé věci.

- Klient má práva, má ale také povinnosti
- Veřejná správa má pouze povinnosti

Tedy lze obecně konstatovat, že veřejná správa nemá práva jako taková. Na první pohled se to může zdát nesmyslné, ale z ústavního rámce obecně plyne, že veřejná správa smí konat pouze na základě zákona, který jí to ukládá. Pokud tedy veřejná správa něco dělá, je to fakticky vždy povinnost a případné právo subjektu veřejné správy se uplatňuje buď jako splněná povinnost, nebo jako dodržení povinnosti vybrat si, zda tu danou věc učiní.

Toto bývá mnohdy velice špatně pochopitelné. Pro účely pochopení fungování úřadu, zejména pro potřeby zpracování a řízení jeho procesů a činností a architektury, je tohle ale jasná pravda, se kterou se dá dobře pracovat.

From:
<https://egdwiki.info/> -

Permanent link:
<https://egdwiki.info/egdilna:egovedu:ucebni-texty:interakce-klient-vs-sluzba-ukon-prava-povinnosti>

Last update: **10.12.2024 09:41**

